

sem toho do obchodního rejstříku (výmazem representace). Leč tím, že byl pro žalovanou společnost brzo potom ustanoven opatrovníkem Dr. František P., jenž udělil posavadnímu právnímu zástupci plnou moc neohradiv se proti vedení sporu, do sporu vstoupil, schválil tím jeho vedení, takže nelze se dovolávat uplatňovaného důvodu zmatečnosti. Tvrdí-li žalovaná společnost v dovolání, že Dr. P. jest jen opatrovníkem jmění společnosti, dlužno k tomu podotknouti, že se to nesrovnává se zápisem do obchodního rejstříku, kde výslovně se mluví o opatrovníku společnosti.

Čís. 3467.

Směnka, jejíž směnečný peníz byl po podpisu dlužníka paděláním zvýšen, jest vůči majiteli, jenž o padělání věděl anebo do konce na něm se účastnil, celá neplatná.

(Rozh. ze dne 5. února 1924, Rv I 126/24.)

Žalovaný spolupodepsal směnku na 3.000 Kč. Za přítomnosti člena představenstva žalujícího družstva připojila později dcera žalovaného (přijatelka směnky) k číslici 3.000 Kč další nulu a ke slovu »drei« slabiku »sig«. Směnečný platební příkaz na 30.000 Kč procesní soud prvního stupně zrušil k námitce žalovaného, že směnka byla padělána. Odvolací soud rozsudek potvrdil. Důvody: Nesprávné právní posouzení shledává odvolání v tom, že procesní soud prohlásil žalobní směnku, jež co do směnečné sumy nesporně byla padělána, za neplatnou. Odvolatelka rozeznává při žalobní směnce dvojí jednání, z nichž první záleželo v tom, že žalovaný předloženou mu směnku, znějící na 3.000 Kč, v úmyslu, směnečně se zavázati, podepsal, kdežto druhým úkonem bylo padělání směnky v tom směru, že ku cifře 3.000 připsána byla jedna nula a ku slovu »drei« slabika »sig«. Žalobkyně, přiznávajíc, že směnka co do částky 27.000 Kč jest neplatnou, zaujímá stanovisko, že směnka, předmět sporu tvořící, ohledně peníze 3.000 Kč platnosti nepozbývala. To prý proto, že vůle žalovaného směřovala k tomu, za 3000 Kč směnečně se zaručiti, a že prý by se právnímu citu přičilo, by vůle žalovaného, na venek osvědčená následkem pozdějšího bezprávního činu, padělání směnky, zbavena byla účinku. Správnost stanoviska toho přiznal prý sám žalovaný v námitkách. Tento právní názor žalující strany však odvolací soud nemůže sdíleti. Závazek směnečný jest rázu čistě formálního. Může vzniknouti jen ze směnky, která opatřena jest náležitostmi čl. 4 směn. ř. Dle čís. 2 čl. 4 směn. ř. má býti ve směnce udána směneční suma a náležitosti této vyhověno není, neboť v žalobní směnce částka 3000 Kč uvedena není. Na tom, jaký úmysl měl žalovaný, zda se chtěl vůbec zaručiti a zda se chtěl zaručiti za 3000 Kč, vůbec nezáleží, neboť vůle strany sama o sobě nemůže míti za následek směnečný závazek, protože týž vzniknouti může jenom tenkrát, když má směnka všechny zákonné náležitosti. Směnka, v níž směneční suma byla později padělána, stává se vůbec neplatnou (čl. 4, 6, 75,

76 směn. ř.). Není také správně, že žalovaný co do 3000 Kč uznal žalobní směnku za platnou, vždyť jeho faktické a právní přednesy směřovaly k tomu, by prokázána byla neplatnost žalobní směnky jakožto celku a konečný návrh námitek vyzněl v ten rozumn, aby platební rozkaz byl zrušen co do celého obsahu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Nejvyšší soud souhlasí co do právního posouzení věci se soudem odvolacím, jehož názor kryje se s literaturou (sr. Grünhut, Wechselrecht, § 63). Dovolání přehlíží, že žalující straně jako nabyvatele směnky byl podle skutkových zjištění znám pravý stav věci. Byl to právě člen jejího představenstva, jenž přiměl příjemkyni směnky k padělání směnky, žalovaným spolupodepsané, a byl tomuto činu přítomen v jednací místnosti žalujícího společenstva. Toto nemůže se proto dovolávat pro sebe účinků, jež může i padělaná směnka mít pro bezelstného nabyvatele, jímž za prokázaných okolností není žalující strana, jejíž zákonný zástupce (§ 18 zákona o společenstvech) jednal vyličeným způsobem. Nehodí se proto na tento sporný případ rozhodnutí rakouského nejvyššího soudu ze dne 24. května 1898, čís. 6652, podle něhož byl směnečný nárok uplatněn bezelstným nabyvatelem směnky a směnečný dlužník navrhl zrušení platebního příkazu jen co do částky, převyšující částku, za niž se zavázal. Pro žalobkyni nedostává se směnečné náležitosti čl. 4 čís. 2 směn. řádu, pro ni mohla by býti rozhodná pouze částka, na niž směnka nyní zní, ježto jde o závazek skripturní. Žalobkyně ví však dobře, že směnka nezněla na 30.000 Kč v čase podpisu žalovaného, jehož závazek, znějící původně na 3.000 Kč, byl zrušen dodatnou změnou tohoto číselného označení na částku desítnásobnou. Skutečností, že žalovaný zamýšlel zavázati se k placení 3.000 Kč, nemůže žalobkyně uplatniti v tomto směnečném řízení, pro něž není platné směnky, byl proto platební příkaz směnečný právem zrušen i co do 3.000 Kč.

Čís. 3468.

Spolky, jež nejsou samostatnými dovolenými spolky ve smyslu zákona ze dne 15. listopadu 1867, čís. 134 ř. zák., nemohou státi na soudě.

(Rozh. ze dne 5. února 1924, R II 7/24.)

Žalobě proti oddílu československých skautů v F. o vyklizení místností procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud zrušil rozsudek i s předchozím řízením a odmítl žalobu. Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Aby žalovaný oddíl československých skautů v F. mohl býti s úspěchem žalován, musil by býti právnickou osobou dle §u 26 obč. zák. a